

Nota Universiteitsraad

UR nummer

14/017

Aan : College van Bestuur
Van : Universiteitsraad
Onderwerp : Digitalisering
Status : Ter bespreking
Behandeling in : Commissie FHI d.d. 3 maart 2014

Kern van de inhoud

Deze nota bespreekt kort de visie op digitalisering van het onderwijs van de Universiteitsraad en doet een aanbeveling ter bevordering van de het digitaal onderwijs onder studenten. Graag bespreken wij deze nota met het college in de aankomende commissie FHI.

Introductie

De universitaire wereld heeft te maken met een steeds sneller veranderend onderwijsklimaat: zeker op het gebied van digitalisering volgt de ene ontwikkeling de andere in rap tempo op. Digitaal onderwijs is populair: men hoort steeds vaker over MOOCs (massive, open, online courses), de e-lecture is bij sommige universiteiten al gemeengoed en zelfs de Minister van OCW Jet Bussemaker schreef op 8 januari jl. in een brief aan de Tweede Kamer over digitalisering van het hoger onderwijs dat online onderwijs onontkoombaar is en benadrukte dat door €1M vrij te maken om online colleges te bevorderen. De Universiteit Utrecht speelt op deze onderwijsvernieuwingen in door middel van het programma Onderwijs en ICT, wat een herontwikkeld Utrechts onderwijsmodel wil realiseren.

De werkgroep e-lectures van de Universiteitsraad heeft zich door gesprekken met hoofdrolspelers in het gebied (o.a. Jan Haarhuis, Leon van de Zande, Rob van den Heuvel) verdiept in de Utrechtse stand van zaken. De Universiteitsraad onderschrijft de grote lijnen van het programma Onderwijs en ICT maar maakt zich zorgen over het succes onder de studentenpopulatie en het tempo waarmee het programma geïmplementeerd wordt. Binnen individuele faculteiten zijn er veelbelovende programma's gaande (denk aan BYOD bij DGNK, SUMMA, ELEVATE, weblectures bij GW en digitale toetsing bij bèta) en hoewel deze op het eigen niveau een grote stap in de goede richting maken, ziet de Universiteitsraad de huidige faculteitsgebondenheid (of in sommige gevallen zelfs docentgebondenheid) van de bestaande programma's als een kwalijke zaak. De raad wil alle studenten universiteitsbreed sneller in aanraking laten komen met vormen van digitaal onderwijs en doet teneinde daarvan graag het onderstaande voorstel.

Voorstel

De Universiteitsraad stelt voor vanaf het tweede semester van het collegejaar 2014-2015 een tweetal cursussen van elk 7,5 ECTS universiteitsbreed voor bachelorstudenten geheel online aan te bieden, bijvoorbeeld entrepreneurship, wetenschapsfilosofie of statistiek, waarvoor inschrijven aan het begin van elk semester mogelijk zou moeten zijn. Deze voorbeelden zijn geselecteerd omdat ze de voorkeur kregen van studenten, blijkend uit een enquête die door de werkgroep is uitgeschreven. Studenten volgen online colleges en vormen een online community waar discussie en peer-to-peer feedback centraal staat. De raad stelt voor om de kwaliteit van dit onderwijs te laten garanderen binnen het bestaande systeem. De cursussen dienen aangeboden te worden door faculteit in Blackboard en voor de toetsing dient de examencommissie van de betreffende opleiding verantwoordelijkheid te dragen. Voor opzet van de toetsing zou gebruik gemaakt kunnen worden van de expertise op dit gebied in het COLUU of bij GNK en DGNK.

De Universiteitsraad kiest in dit advies uitdrukkelijk niet voor een MOOC, omdat daarbij de waardevolle interactie tussen student en docent verloren gaat. Ook wanneer deze interactie online plaatsvindt, kan dat in de kleine groepen waar in het Utrechts Onderwijsmodel waarde aan wordt gehecht. Studenten bekijken hun hoorcolleges of kennisclips en besteden hun tijd vervolgens effectief aan het stellen van vragen en het voeren van verdiepende discussies in een digitale leeromgeving onder moderatie van een docent.

Online leren biedt ook veel mogelijkheden tot het geven van directe feedback. Uit onderwijskundig onderzoek blijkt dat juist deze vorm van feedback effectief en studieresultaatbevorderend is. De raad adviseert daarom om een online assessmentsysteem te implementeren met directe en geautomatiseerde feedback bij bijvoorbeeld een wekelijkse meerkeuzeopdracht.

Het ontwikkelen van eigen cursussen kan tijdrovend zijn en juist tijd is i.c. een essentiële factor. De Universiteitsraad zou vanwege dit feit willen aansporen tot het aanschaffen van bestaande cursussen bij gerenommeerde universiteiten die verder zijn met vormen van digitaal onderwijs. Hierbij kan de cursusontwikkelaar kiezen om de bestaande cursus in zijn geheel over te nemen of delen daarvan te gebruiken, aangevuld met bestaand eigen materiaal.

Dit voorstel is geschreven met het Strategisch Plan in het achterhoofd. Dit voorstel draagt bij tot realisatie van twee doelen in het strategisch plan, namelijk het bevorderen van het studierendement en valorisatie van het onderwijs. Doordat studenten kunnen kiezen om een derde vak online te volgen zal studievertraging makkelijker voorkomen kunnen worden en door het aanbieden van een toegankelijke online cursus entrepreneurship zal ook in het kader van valorisatie m.b.t. ondernemerschap een slag gewonnen worden.

De Universiteitsraad bespreekt het bovenstaande voorstel en de bijbehorende financiële ruimte graag met het college in de eerstvolgende commissievergadering FHI.